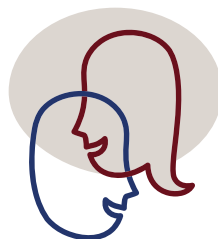

**Poradnictwo prawne –
historia, szanse
i perspektywy rozwoju**

**Z myślą o społeczeństwie!
Z misją dla przyszłości!**

Poradnictwo prawne – historia, szanse i perspektywy rozwoju

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach
Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych
na lata 2022–2033

**SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
WSPIERANIA ROZWOJU ORGANIZACJI PORADNICZYCH NA LATA 2022–2033**

Redakcja: Kamila Korab, Oskar Jurek, Adam Poręba

Recenzent: dr hab. Leszek Ćwikła, prof. KUL

Redakcja językowa: Hubert Kaczor

Projekt okładki: PINK PIXELS Ewa Prokop-Rodzoń

Skład i łamanie: PINK PIXELS Ewa Prokop-Rodzoń

© Copyright by Fundacja Misji Obywatelskiej

ISBN 978-83-67976-08-4

ISBN 978-83-68006-71-1

Wydawnictwo Rys

ul. Kolejowa 41, 62-070 Dąbrówka

tel. 600 44 55 80

e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com

www.wydawnictworys.com

Fundacja Misji Obywatelskiej

Ropa 354, 38-312 Ropa

tel. + 48 694 919 498

kontakt@fmo.com.pl

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022–2033

Poznań – Rzeszów 2024

SPIS TREŚCI

GŁÓWNE WYNIKI WYNIKAJĄCE Z RAPORTU	9
GŁÓWNE USTALENIA WYNIKAJĄCE Z RAPORTU	14
KLUCZOWE REKOMENDACJE	15
I. WPROWADZENIE	17
II. RYS HISTORYCZNY SYSTEMU NPP	19
2.1. Okres międzywojenny (1918–1939).....	19
2.2. Okres PRL (1945–1989).....	19
2.3. Okres transformacji ustrojowej (1989–2000).....	19
2.4. Ustawodawstwo i rozwój instytucji (2000–2015).....	20
2.5. Wprowadzenie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej (2015).....	20
2.6. Rozszerzenie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej (2019).....	20
2.7. Pomoc prawna w czasie pandemii (2020–2021).....	21
2.8. Podsumowanie.....	21
III. CZYM JEST PORADNICTWO PRAWNE?	23
3.1. Jakie są korzyści z nieodpłatnego poradnictwa prawnego?.....	23
3.2. Co obejmuje nieodpłatna pomoc prawna?.....	25
3.3. Kto świadczy nieodpłatne poradnictwo prawne?.....	25
3.4. Procedura udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej..	26

IV. NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI MONITORINGU FUNKCJONOWANIA SYSTEMU NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ W 2024 ROKU.....29

4.1. Wyniki monitoringu prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości.....	29
4.2. Wyniki zapytania przeprowadzonego wśród powiatów województwa podkarpackiego.....	44
4.2.1. Powiat bieszczadzki.....	44
4.2.2. Powiat brzozowski.....	45
4.2.3. Powiat dębicki.....	46
4.2.4. Powiat jarosławski.....	47
4.2.5. Powiat jasielski.....	48
4.2.6. Powiat kolbuszowski.....	49
4.2.7. Powiat krośnieński.....	50
4.2.8. Powiat leski.....	51
4.2.9. Powiat leżajski.....	52
4.2.10. Powiat lubaczowski.....	53
4.2.11. Powiat łańcucki.....	54
4.2.12. Powiat mielecki.....	55
4.2.13. Powiat nizański.....	56
4.2.14. Powiat przemyski.....	57
4.2.15. Powiat przeworski.....	58
4.2.16. Powiat ropczycko-sędziszowski.....	59
4.2.17. Powiat rzeszowski.....	60
4.2.18. Powiat sanocki.....	61
4.2.19. Powiat stalowowolski.....	62
4.2.20. Powiat strzyżowski.....	63
4.2.21. Powiat tarnobrzegi.....	64
4.2.22. Krosno.....	65
4.2.23. Przemyśl.....	67
4.2.24. Rzeszów.....	68

4.2.25. Tarnobrzeg.....	68
4.3. Wyniki badania sondażowego mieszkańców województwa podkarpackiego.....	69
4.4. Wyniki ankiety skierowanej do prawników.....	74
4.5. Wyniki wywiadu z prawnikami.....	82
4.6. Wyniki ankiety skierowanej do organizacji pozarządowych.....	84
4.7. Wyniki zapytania przeprowadzonego wśród organizacji pozarządowych świadczących NPP.....	90
V. WNIOSKI NA PODSTAWIE ANALIZY WYNIKÓW MONITORINGU.....	93
5.1. Skala i zakres działania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej.....	93
5.2. Najważniejsze skutki funkcjonowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej.....	97
VI. GŁÓWNE ZALECENIA.....	100
VII. SZANSE I PERSPEKTYWY ROZWOJU.....	101